

A black and white illustration depicting a woman in traditional Armenian clothing standing in a field, gazing towards a small village nestled in a valley. On the left, a large tree with sprawling, thick branches and clusters of leaves frames the scene. The sky above contains the word "ՀԱՅՈՒԹ" (Hayot) in large, bold, stylized letters. In the background, rolling hills lead to a town with several buildings, including a prominent church with a dome. The overall style is reminiscent of early 20th-century book illustrations.

სამეცნიერო

ე უ ნ ი რ ი

მცირებ წლიუგანიათვის.

036060 № 12. 1915 в.

რედაქცია სთხოვს ხელის მომწერთ, რომელთაც
წლის მეორე ნახევარის სკედრი ფული არ შემოუტავ
ნიათ, დააჩქარონ გამოგზავნა, რათა ჟურნალის გზავნა
არ მოესპოოთ.

၁၃၇၂၄

မန္တလေးရှင်

၁၀၉၀၇၁၄၀ ၆၀-၁၂

№ 12

၀၃၆၀၆၀, ၁၉၁၅ ခ.

— ၈၀၃၊ ၈၀၃ ဇန်နဝါဒ။

ପ୍ରେସ୍ କମନ୍ସଲ୍

“ՊԵՏԱԿԱՆ”

ՅԱՌԵՅԱՋԱՋԱ

ჭკვიანი თამრო.

ედო ჭარში გაიწვიქს,
სელ-მოკლე და შავ-დღიანი,
თოსის ნაცვლად სელში მისცეს
თოფი მოგრძო, წევტიანი.

მოაძორეს ოჯახს ბურჯი,
მოაძორეს მშობელ მხარეს,
და ვინ იცის—სად მოჰქვდება,
ვინ დააფრქვევს ცრემლებს ცხარეს?

კშიათ ბავშვებს... და დედა კი
სისხამ დილით ნელი-ნელად
გაყმართ სამათხოვროდ,
ლუქმა-პურის საძოვნელად.

ა გერ სანდრო— ბაწა სანდრო—
აღრიბლდა, აქვითინდა:
აღდა, მძია... დედა, მძია...
ბუღა მძნდა... ბუღა მინდა!“

შხოლოდ თამროს ქსმის უველა,
ესმის ტანჯვაგასაჲირი
და ამშვიდების თავის მმასა:
„სუ, გენაცვა, სუ, ნუ სტირი!

ღუადა მოადა! სანდროს შია,
მოდი... მოდი... ჩქარა... ჩქარა...
ო, რა ტებილ-ტებილ კაკას მოგცემს!
სუ, ბიჭიკო, კარგი, კმარა;

აი, შესე ამ ტუპუნას—
უთავო! შესე... შესე...
გინ ჭქმნა ესა? შე ეშმაკო,
მითხარ, შენ სომ არ გასტესე?

აბა, კიში დამანასეე—
სომ არავინ არ მოკარა?
გაიცინე, გმნაცებლე,
გაიცინე, კარგი, კმარა!

გაიცინე, აგრემც თამრო
ენაცველება თავის სანდროს!
დედაც მოვა! ჩქარა მოვა!
სომ ბრუნდება მუდამ ამ დროს?

გაიცინე! გაიცინე!
და ჩემს კაკას, ჩემსა წილსა
შენ დაგითმობ, შენ, მამიკო,
შენ შეგაშემეგ კაკას ტებილსა,

კაკას ტებილსა! კაკას ტებილსა!
მერე რა ტებილს, შერე როგორის!

და თან კოცნით ცრემლს უწმენდავს,
ცრემლს ლოგებზე ჩამონაგორს.

თედო ჯარში გაიწევეს,
სელ-ძოკლე და შავ-დღიანი,
თოსის ნაცვლად სელში მისცეს
თოფი მოვრძო, ნიმტიანი.

ମୋଦିର୍ଗେ ଉପାଦିକ ଦୁରଜିତ,
ମୋଦିର୍ଗେ ମେଟାପାଲ ମେବର୍ଗେ,
ଏହି ଯିବ ବିଦିକ, କେତେ ମନ୍ଦିରାଫଳ,
ଯିବ ଫେରିରକ୍ଷିତ ଫେରିରକ୍ଷିତ ଫେରିର୍ଗେ?

o. ଗଣପାତ୍ରଙ୍କଳି.

ნამდვილი ცხენი.

ეს მარტი ღიტო გქვის წლისა შესრულდა, სწორედ ექვსი წლისა, და მას შეძლებ, ცოტა არ იყოს, კოლეთინობდა: დიდი ვარ, დიდი კაცი ვარო; მამის ქვეს სშირად ისურავდა, თან წინ-საფარის გულზე აღარ იკეთებდა: მამას მაგიდაზე უდევს, მეც ისე უნდა მედვასო.

არამხადობს, ერთი სიტყვით, გქვის წლის „აბაც“.

მაისის ნახევარში მოელი ოჯახი სოფლად წავიდა საა-გარაკოდ. მამა ქალაქს დარჩა და დიტოს დაჭპორდა, თუ დე-დის გამკონი იქნები, ბევრ სათამაშოებს მოგიტნო.

სოფლად დიტო სულ გაარამხადოდა. სახლს თითქმის ადარ ექარებოდა, აიღებდა სელში შოლტს და ბაზს უკლიდა გრის.

სოფელში დიტოს ამხანაგები ჰქავდა. მათ შორის ფიდო ქეტად უევარდა.

დიტოს ჩიტის ბუდეების ჩამოძლა მაღიან უებრდა. რომ გეხდითხათ: რათ ძლი ბუდეების, რათ აწიოკებ ჩიტის ოჯახ-სო, — წარბ-შეუსრულად იტეოდა: გაღიაში ჩავსხამ ჩიტის ბარტ-ების და დავზრდიო.

ერთხელ გადაეციდა ფიდოს: ბუღეები ჩამოვალოთო. ფილიპი და გაბრძენდა: ამნაირი ამსახავი არ მინდათ. დიტო მოლაბა. ფიდოს იმის ბურთი ჰქონდა; შეძინდა—არ წამართვასო და ბუღეების ჩამოშლასე სელი აიღო. სრულებით, თუ დროებით,— ეს არ ვიცი.

ფიდოსთ პატარა კვიცი ჰქავდათ; „ოქროს“ ქასტნენ. ფიდო და „ოქრო“ კარგი მეგობრები იყვნენ. პურს სელუში დაიფხვნდა, ისე აწევევდა; ჩრდილში ერთად დაწვებოდნენ და ბლერსში იყვნენ.

დიტომ აღარ იცოდა, რა ექნა. „ოქრო“ მოსწონდა, უუგარდა; „ოქროს“ კი ფიდოს მეტი არავინ უნდოდა, არავის კარებოდა.

— „ოქრო“, შვილო, ფიდოსია; შენთან რომ წმოვიდეს, ფიდო იტირებს და „ოქროც“ იმის დარღმი იქნება.

დედის დარიგებამ არ გასჭრა. დიტომ ფიქრს თავი მისცა. ბევრი ფიქრის შემდეგ გადასწუვილა მამისთვის წერილი მიეწერა.

თავისი უფროსი დის, თამროს, დახმარებით დიდის ვარგალაბით წერილი დაწერა. დიდი ვაიუგაგლაბით, რაღგან თვითონ სულ სახეებარი ასოებიც არ იცოდა, სელები მელნით ეთხებნებოდა, კალმის ტარიც სელიდან უგარდებოდა.

მამილო, ჩემო მამილო!

როცა მოხვედე. ნამდვილი ცხენი მომიტანე, მამილო; დედას ას ვაჯავრებ, მამილო, ისეთი ნამდვილი ცხენი, ფიდოს რო პყავს, მომიტანე, მამილო.

გწერს დიტო ცისკარიშვილი.

მამამ, როცა ეს წერილი მიიღო, აღარ დააუკანა და ცხენის საეიდლად წავიდა.

— მომცირთ საუკეთესო ცხენი ჟევსი წლის ბავშვისთვის.

მაღაზიაში გადმოუდეს მართლაც და საუკეთესო ცხენი: ჟევბი თველებზე ჰქონდა, წითლად შეღებილი; ფაფარ—აერია, ნამდვილი ცხენი იქნი.

როცა მამა მოვიდა, დიტო სახლში არ იქნ: ამხანუქმორითა
თამაშობდა, მაგრამ მალე გაჩნდა.

— აბა, შეილო, რა ცეკვი მოგიტანა!

სელში აიუვანა მამამ ალექსით, მაგრამ დიტო სელიდან
გაუსხლტა და უუთმი შეკრულ ცეკვის ეცა.

— ცოდო არ არის, უუთმი რათ ჩავისვამს, მამილო: ხომ
მშეირი მოკედება! — გახსნეს. ეკელა ელოდა, რომ თვალებუბაზ
რწეინვებული დიტო მივარდებოდა ცეკვის და მოქვეოდა. სრუ-
ლებით არა. დიტო ლოდინად იქცა. კერ ფაფარის სელი წააგ-
ლო, ამ პატარი ცეკვის „ოქროზე“ დიდი ფაფარი რათა აქვსო.
თვალს არ ასამსაძღვდა. უნავირი ზედ მიკრული ჰქონდა.

— უნაგირი რად უნდა? „ოქროს“ რომ არა აქვს!

სელი წაატანა, უნდოდა მოეგლიკა უნაგირი, მაგრამ შებ-
უენეს.

ფეხებზე თვლები რო დაუნასა, სულ მოლად მოიღოუბ-
ლა ზამთრის დღესავით ჩვენი დიტო.

გადგა განზე, ერთი ზისდით გადმოჟედა იატაკზე თოს
თვალზე მდგომ ცეკვის, სატირლად მოემზადა და საჟურნალით
ალაპარაკდა:

— რათ მიხდა სათმაშო ცეკვი: პატარი ხომ ბრარა ვარ.
დიდი ვარ, დიდი. ხამდვილი ცეკვი მიხდა, ფიდოს „ოქროს-
თანა“, — ხამდვილი ცეკვი!

კედარ მოითმინა, წისლი ამოჟერა ცეკვის და ტირილით,
ნამდვილი ცეკვი მიხდოდა, გარედ გავარდა...

ვ. თამროშვილი.

ზურბ

(დასასრული *).

ურო სრულებით არ აჩერებულა. როდესაც სასახლეში ეველაძე დაიძინა, ხურო ეარაულების შეუქნევლად გამოვიდა თავის თთახიდან და ფეხაკრეფით შივიდა თავის გაკეთებულ სასახლესთან.

სწორედ იმ დერძთან, რომელზედაც სასახლე ტრიალებდა, ხაგბდო სოლი და სასახლე მაძინვე გაჩერდა. შედეგ ხურო ისევ შეუმნევლად დაბრუნდა თავის თთახში. ღილას მეფეს მოახსენეს: „სასახლე გაჩერებულათ“. მეფეს ეს ძლიერ გაუკვირდა და ბრძანა—ხუროსათვის დაეძახათ. ხურო მეფეს ეახლა. მეფემ ჰქითხა:—ეს რა ამბავია, სასახლე რომ გაჩერებულათ?. ხურომ უბასუხა:—ამაზე, ბატონო მეფევ, ხურას კავრობთ: ეს მსოლოდ იმის ბრძლია, რომ ერთი იარიდი დამრჩა შინ, ურომლისოდაც სასახლე არ დატრიალდება. მომეცით ნება, რომ შვილი გავგზავნო იმ იარაღის მოსატანადო. მეფემ თავი გაიწია და უთხრა:—ვერც შენ და ვერც შენ შვილს შინ ვერ გაგიძვებ ჯერჯერობითო. თუ სასახლეს ის იარაღი აპარუნებს, მე ჩემ ვეზირს გავგზავნი იმის მოსატანადო. ხურომ უთხრა:—ჩემი რძალი იმ იარაღს, ჩემსა და ჩემ შვილს გარდა, არავის ანდობსო. მეფე ამ სიტევებმა ძლიერ დააღონა და შეძეგ ისევ მიუბრუნდა ხუროს:—მე რომ წავიდე, არ შეიძლებათ? ხურომ ამაზედაც უარი უთხრა და განუმეორა წინანდელი სიტევები.

მეფებ დიდის მუდარისა და სვეწნის შემდეგ დაითხოვთ ხურო იმ პირობით, რომ მეფე თავის შვილს, ვეზირსა და ერთ მხლებელს გაგზავნიდა ხუროს სახლში იარაღის მოსა ტანად. როდესაც მეფის შვილი მოემზად წასასვლელბდ, ხუროს ჰქითხა, თუ როგორ უნდა ეთხოვათ მისი რძლისათვის ის იარაღი. ხურომ—დაარიგა: როდესაც ჩემი რძალი გპითხავთ, თუ რისთვის გარჯილხართო, უნდა უთხრათ:

„ხუროს რძალო, ხუროს რძალო,
ხურომ შემოგითვალოთ:
უსამართლო სამართლი
აბა გამომიგზავნეო.

ხურომ უთხრა:—ჩემი რძალი მიხვდება მაშინ, რომ იმ იარაღზე ამბობთ, რომელიც გვიძველის სასახლეს აბრუნება ზეო.

მართლაც, როგორც იქნა, დღე და დამის სიარულის შემდეგ მიყიდნენ ხუროს რძლისას. ხუროს რძალი გამოეგვია, სალამი მისცა, ჩამოართვა ცხენები და გაუშვა საბალახოდ. თვითონ მეფის შვილი, ვეზირი და მხლებელი მიიწვია მინ და მიართვა ძვირფასი სასმელები. შემდეგ გამოჰკითხა კო კელივე, თუ რისთვისაც იუგნენ გარჯილნი. მათ უამბეს კეტლაფერი და უთხრეს ისე, როგორც ხურომ დაბარა. ხუროს რძალი მაშინვე მიხვდა, რაშიდაც იუთ საქმე. მაგრამ ეს გულში დაიმარხა ისე, რომ სტუმრებს არ შეამჩნევინა თავისი მწუხარება.

სადილობამ მოაწია. ხუროს რძალმა მეფის შვილი და ვეზირი ერთ პატარა ოთხში მეიუვანი და იქ მიართვა სადილი. მხლებელი კი მეორე ოთახში დასუბ. ხუროს რძალმა, როდესაც მეფის შვილსა და ვეზირს სადილი მიუტანა, თვითონ გამოვიდა და მაკრად მოიხურა იმ ოთახის რკინის გარები,

რომელიც ისე ჩაიკეტა, რომ მისი გაღება ეოვლად შეუძლებელი იქნ. მეფის შვილი და ვეზირი რომ ჩაჟარტა, გავიდა შეორე თოახში და ჯერა მათი მხლებელი, მისცა წერილი და საჩქაროდ მეფესთან გაგზავნა. მეფემ რომ ნახა დაბრუნებული მარტო მხლებელი, საშინლად გაჭირდა. მაშინვე იგრძნო, სწორედ რაიმე უბედურება დამართიათო, საჩქაროდ მოიხმო მხლებელი, რომელმაც გადასცა წერილი, სუროს რძლისაგან მოხაწერი. წერილში ეწერა შემდეგი:

— მეფე! თუ ჩემ ქმარსა და მამამთილს ეოვლად უვნება დამიბრუნება, მამინ მეც უგნებდად შენ შვილსა და ვეზირს დაგიბრუნებ. თუ იმმარე ბოროტება, იცოდე, რომ მეც მაგიერს კავკის ვიური—შენ შვილსე და ვეზირსე.

მეფემ რომ ეს წერილი წაიკითხა, თვალებში ცრემლები მოადგა, ადგა, დაიჩოქა მაცხოვრის ხატის წინ და შეინახია თავისი შეცოდებანი. შეძღვებ დაიბარა ხურო. ხურომ იცოდა, თუ რა ამბავიც მოუვიდოდა მეფეს მის რძლისაგან, და ამიტომ შესვლისათანავე უთხრა:—მეფევ, მე თქვენი გადახაწევის გაუიგა. გაეიგე აგრეთვე, თუ როგორ სამუდამოდ უნდა დაგესახიჩრებინე მე და ჩემი შვილი. გამოიტოვ მიმართე ასეთ ხერხს. მართლა იარაღი კი არ დამრჩენია მინ, თვითით კი არ გაჩერებულა სასახლე, არამედ მე თვითონ გადახერე. უნდა იცოდე, მეფევ: გამკეთებელმა წახდენაც იცის.

ამ სიტყვების შეძღვებ ხურო უცებ მეფის თახითადან გამოვიდა და თავის გაეთვალ სასახლესთან მივიდა; გამოაბრო სოლი, რომელიც წინა დამეს შედგა, და სასახლეშ ჩვეულებრივდა იწეო ტრიალი.

მეფე ძლიერ გააკვირა ბერიებცის ასეთმა ხერხმა; მივარა და და ცხარე ცრემლებით დაკოცნა თრივენი: ხურო და მისი შვილი. მეინანდა აგრეთვე თავის დანამაული მათ წინამე. მე-

ଯେହି ନତକୋଳା ଶ୍ରୀରାମ, ଧାରିବିନିଲୁଗ୍ନିଙ୍କ ମାତରାନ ସାମ୍ବଦ୍ରିମିତ୍ତିପରିବାର
ରମ୍ଭିତର୍ମତ, ମାତରାମ ଶ୍ରୀରାମ ଏଇ ଧାର୍ଯ୍ୟତାନିମ୍ବା. ଶେଷେପି ମେଘମ ରାଜ୍ୟ
ନାହିଁର୍କେବିତ ଗାଇବିର୍ଯ୍ୟମରା ବିନିନ.

ରମ୍ଭିତର୍ମତ ଶ୍ରୀରାମ ମିଶ୍ରିଦା ମିନ, ଗାଇବିର୍ଯ୍ୟମିଶ୍ରୟଲା ମେଘମି ଶ୍ଵର
ରାଜ ରା ଶ୍ଵରିରି. ମାତରାମ ଶ୍ରୀରାମିଶ୍ରୟମନିଙ୍କ ଶ୍ରୀରାମ ବିନାମ୍ବେ ତାଙ୍କିବାନିତି
ରାଜନିମ୍ବାର୍ଯ୍ୟଲା.

ଏହିର ଶେଷେପି ଶ୍ରୀରାମ ଫ୍ରେଣ୍ଟରମ୍ବଦା ପ୍ରକଳ୍ପିଲାଏ, ଦେଖିବେରାଏ,
ମାଧ୍ୟମିକରି ଲାଗିବିଲା ରା ରମ୍ଭିତିବା.

କୁରିର ରାଜ—ଲକ୍ଷଣି ରାଜ;
କାରିର ରାଜ—ଫଲ୍ଗୁନିଲା ରାଜ.

ପ୍ରକଳ୍ପିତରିବାକିର୍ତ୍ତମାନ.

მამი მელია

ერთ დაბურულ ტექში ცხოვრობდა ექი-
მი მელია. ექიმი და რა ექიმი: პირდა-
ნირ საკუთრველება და საოცრება; ეკუ-
ლასთვის გული შესტკიოდა, და ვი-
საც კი საექიმო დახმარებას უწევდა,
არავისეგან გროშს არ იღებდა გა-
სამრჯელოდ და თავისი პატიოსანიშრომის ჯილდოდ.

თუმცა ტექის მლიერ მცხოვრებო, როგორც, მაგალითად,
ლომი, კეფხი, დათვი, მგელი და სხვანი არიან, კერძალოდა
თავაზიანი ექიმი, მაგრამ, სამაკიეროდ ტექის ფრინველთა და
სხებ უფრო მდაბით სახოგადოებას, როგორც ნამდვილი
ღვიძლი მმა, ისეთი შზრუნველობით ეპურობოდა. მიტომაც
სრულიად სამართლიანად პატიოსან ექიმის სახელი მოიხვე-
ჭა საზოგადოებაში... არ მოიბოვებოდა არც ერთი სულდგმუ-
ლი, რომ ექიმ მელიას უქმაოული უოფილიერს და მისი
რაიმე ძვირი ეთქვას საზოგადოებაში... წარმოიდგინეთ, ერთი
საუკედური რა არის, ერთი საეკედურიც კი არავის უთქვაშს...
აღვილად ასახსნელიც არის ასეთი მოყლენა.

ექიმს არავისთვის მიუექნება ზიანი თავისი გამოცდილი
და ფრთხილი წამლობით. ვისთვისაც კი მოუკიდნია სელი,
უველა განუერნავს და გაუნთავისუფლებია მმიმე სნეულუ-
ბისაგან.

— საკუთრველი ხელოვანი უნდა იქოს ეს ექიმი მელია!...—
გაიფიქრა ერთხელ ბატონმა კურდღელმა უშროესი აძემ, რო-
მელსაც მარღვები საშინლად მოძღილი ჰქონდა, და ეს რა-

მოდენის სანი დასხემდა რაღაც კურდღელთა სწეულები, ეპრეს-წოდებული „მაღლის შიძი“.

კურდღელმა გადასწევიტა უსაბოროდ სწევოდა ექიმ მელიას, გამზადა მსუბუქი ძღვენი, გამოეწეო კოსტად და გაუდგა გზას.

თავის-თავად ცხადია, რომ ექიმი მელია დიდი თავაზია ნობითა და მოწიწებით გამოებება კარებოთან მარჯვებ-დასუსტებულ კურდღელს ეურცესიტამეს და ტკბილად მოუალეონსა.

— მოწეალეო ბატონო, — კრძალვით უთხოდ უკრცესიტამეს და თან მდაბლად დაუკრა თავი, — გამიგონია, ბატონო ჩემო, რომ თქვენ ეოველგვარ სწეულებას საკმაო სელოზნებითა ჰყურნავთ.

ექიმმა მოხდენილად თავი გვირდზე გადასარა, უკრები სცეკვილა, აივანს დაკრდნო სელვით და ლამობიცრად და გულდასმით უბასუსა:

— ჭო, ხრული ჰემმარიტებაა, ხრული ჰემმარიტებაა, ჩემო ტკბილო მეგობარო; მე გეურნავ სწეულებს სწრაფად, სელოვა სურად, ქრთი თვალის დახმამებაძი განიკურნებიან სრულიად,

სამუდამოდ და საუბროდ; ეკელა ამისთვის მე არავითარ კიბუც
დოს და ფასს არ ვიღებ...

— ეს დიდად სასიძოვნოა,—სოჭა კურდღელმა.—ასლა მე
საქმოდ კიბე-ვამოვხეყვილი გახლვართ და სრულებით უგროს
ძოდ დაკიარები.

— ჟო, ჟო, რა ბძანებაა, რა ბძანებაა!...—საქედურის კი-
ლოთი წამოიძახა შელიამ:—მე არავერ არ მინდა, სრულე-
ბით არავერს მოვითხოვ თქვენგნ: ჩემი მკურნალობის ჯილ-
დოდ მხოლოდ იმ სენს ვიტოვებ, რომელიც სტანჭავს ჩემ
ავადმუოვებს!

კმაროვილმა და დარცხვენილმა კურდღელმა თავი ჩადუნა.

შელიამ განაცრძო თბებისი საუბარი:

— მაშ ასე, ჩემ დავიწევი წამლობას. მოპრძანდით სასლი. თქვენ აუცილებლად ოპერაცია დაგჭირდებათ, რომელიც მე
ეგრე მეხერხება!..

ამ სიტევების გაგონებამ ცოტა არ იქნას შეაფიქრიანა
ავადმუოფი ეურცესიტამე და კრძალვით შეეცითხა ექიმს:

— უკარიაფად, ბატონო ექიმო, მელი გადასატანი ხომ
არ არის ის რაღაც „ოპერაცია?“

— არა, ჩემო კეთილო, აი მისი პირობები: თათი გტეი-
ვათ? მე მას სწრაფად მოგვრით, და თქვენი სნეულებაც გაჭ-
ჭრება, როგორც სიზმარი. კუდის სნეულება გვირთ? მასაც
მოგვწრით. მხოლოდ ოპერაციის დროს რომ დიდი ტერიტორია
არ განიცადოთ და ხმა-მაღლა ევირილი არ მორთოთ, რაც
თქვენ არ შეგვერით, დროებით თავსაც მოგვწრით, ვიდრე
თქვენში სნეულებას მირიანად არ გავაკრობ...

კურდღელ გურცექიტამეს, რომელსაც მარღვები ასე აშ-
ლილი ჰქონდა, ამ სიტევების გაგონებაზე ცივმა ერუანტელმა
დაუარა მოელ სნეულში და უნებურად უკან-უკან დაიწია...

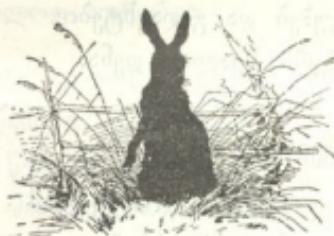
— საით მაბრძანდებთ, ჩემთვი კეთილია? — გაკვირვებით შეკურნითხოვთხა
კითხა ექიმი მელია.

— მე... მე... არ შემიძლიან თქვენთან წამლობა!... — წაიღულ
ლუდა აცანცახებულმა კურდელმა. — არ შემიძლია, რადგან არა
მსურს უზრდელად მოვიტევ.

— ესე იყი, რის თქმა გრებავთ მაგითი? — ჩაციუბით ჰქონითხა
ექიმმა.

— მე თქვენი გულწრფელი მზრუნველობისა და მკურნალო-
ბისათვის მაღლობას ვეღარ გადავისწით, რადგან თავი მოჭრი-
ლი მექნება, და ეს სომ უზრდელობა იქნება ჩემის მსრით?... —
წამოიძახა გულგახეთქილმა კურდელმა და ისე მოკურცხლა, რომ
ჩვენი ქედ ძაღლიც კი ვერ დაეწეოდა...

ს. ფაშალიშვილი.

რწყილი და ჰიანჭველა

(ზღაპარი)

რომანეთს მშად შეეფიცნენ
ბუდ რწყილი და ჰიანჭველა;
ალექსიან ლაპარაკით
გაჰქვნენ მანძილს ნელა-ნელა.

მაგრამ გზაზე გასახელელი
მოწანწერე დახვდით წეალი.
ეკითხება ჰიანჭველას
რწყილი ცოტა გულ-შემკრთალი:

— ვისკუნებ და გადაესტები:
ვერ დამიკურს წეალთა დენა;
სტუნაობა რომ არ იცი,
რადა ცემველება შენა?

— მეც ვისკუნებ, — ჰიანჭველამ
მმობილს დინჯად მოახსენა,—
— სან-და-სან ჩეგნ გვარსაც მოხდებმს
სკუნთას ერთად ცოტა ურენა.

რწყილმა ცქვიტად დაჭრა ფეხი
და რუს იქით გადაფრინდა,
ზაწაწინა ტალღა-ზეგირთებს
არც ჰიანჭველა შეუძინდა.

მაგრამ თქვენს მტკიცებულება
რაც დაადგა გასაჭირო:
ვერ გამოდგა მომილივით
გულბი და მარდი გმირი.

କୁର୍ବାଳେ ଦେଖିଲା ପୁରୁଷଙ୍କରିତା:
ନାହିଁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କେବଳ ପ୍ରେସର ଫାର୍ମରେ
ଦିନରେ ଶାକ୍‌ର ପରିମାଣରେ,—
ଏହି ଗାନ୍ଧିଜିରଙ୍ଗୀ ବ୍ୟାପକ ଉପରେ,
ଏହି ରାତରିରେ ମିଶ୍ରମରେ।

ଓঁশ্বে আলোক প্রকাশিস-ক্ষেত্রে ঘূরিব
মহার প্রাণে মিথীস স্তোরণিদা;
রঞ্জিলের আশীর, ধূকিরা লগ্নিতান
ডা সাধনালোক উপরিকৰণ।

— ცოტა ჯაგარს გეხმეწები, —
გულჲე ლახვარ — სობილია:
ძეზაფრი წეალში ჩამიფარდა,
მეღუჲება მმობილიო.

მომცემ კაგრის,—დავკრეს ბაწარი,
გადაწინებ შეცობარსა;
სიტყვას გაძლიერ—შენ სიკეთეს
ქებით მოვდებ მთა და ბარსა.

— ქენი ქება მე რად მინდა:
იტუოდი რამ სავარგოსა;

თუ კი გულით მთხოვდი კაგარს,
მომიტანდი ცოტა რეოსა.

არც ის იეო ძალიან ძორის:
ახლოს იდგა დინკი შეს;
მხის მწვავ სხივებს რეო წაბლივთ
დაებრაწა, დაეხუსა.

შევეღრა მუსას რწეილი:
—მიბოძევი ცოტა რეოო;
მაგ ნაერფით მინდა ღორის
ხარბი გული მოვიგოო.

ქუცუნია მომცემს კაგარს
გულზე ლახვარ-სობილსაო;
დაეგრეს ბაწარს და უძველი
ჩემს უბედურ მმობილსაო.

მუსამ უთხრა:—ძაან კარგი,
მხოლოდ სიტევა მომე სწორე:
რამდენიც გნურს რეო წაიდე,
ოდონდ უჯავი მომხშორე.

რწეილი განნდა უგანჩალასთან,—
უთხრა, —უნდა ძეგლებეწი:
ჩამოებსენ უგავო, მუსას,
თუ სათრი გაქვს ერთი ბეწო.

მუსა მომცემს თავის ნაერფს,
კროლასა და მაგარსაო;
რეოს ძიუტან ტრუსუნსას: —
მითავაზებს კაგარსაო.

ჯაგრისაგან დაუგრეს ბაწარს,
გზატანჯი, გმობილიო,
ჩაუბრებ და გადმირჩება,
წელიდან ხემი მმობილიო.

ევავმა უთხრა:—განა მუხამ
რკო უფასოდ გიწილაო?
თუ გინდა რომ ჩამოუეხნა,
მეც მომგარე წიწილაო.

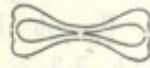
ახტა—დახტა, გაჩნდა კრუხთან.
თუ ღმერთი გწამს,—უთხრა,—კრუხო,
ნუ დამიჭერ ერთ წიწილას,—
მეტიო რომ არ შეგაწუხო.

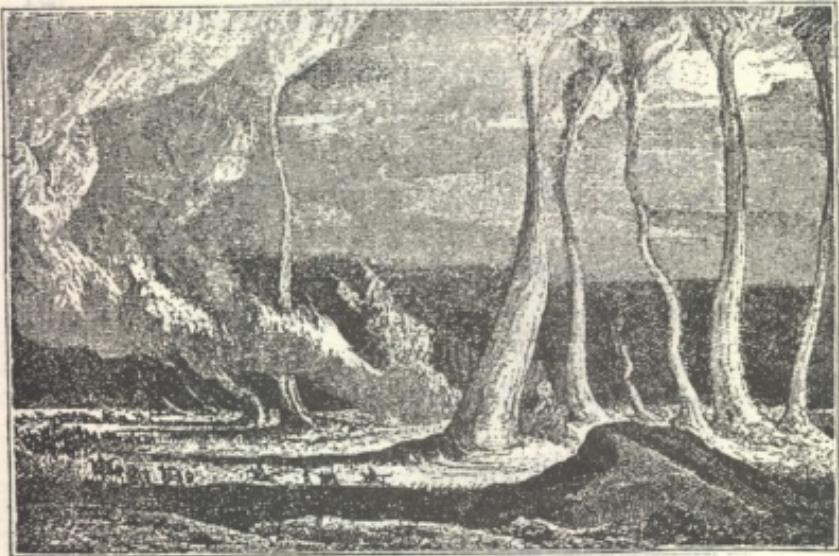
ევავს მოუევან წიწილას,
ამით მუხას დაეხსნება;
მუხა მომცემს ცოტა რკოსა,
ღორის გუნება გაეხსნება.

მომცემს ჯაგარს, დაგრეს ბაწარს,
ბჟღა-ფონილი, ღმობილიო,
და ამითი გადმირჩება
დახრჩობისგან მმობილიო.

(დახასრული იქნება)

შოთ მლომელი.

გრიგალი უდაბნოში. წოდე თე

გრიგალი შავ ზღვაზე.

1909 წ., ნოემბრის 22-ს, ღრუბლისამი დღე იქთ; ცოტათი თქორავდა; ქარიც ქროდა. დილის 9 საათზე ბათუმის მცხოვრებლები ზოგნი ბულგარისაკენ გარმოდნენ, ზოგნი ნავთხადგურისაკენ. მეც ზღვისაკენ გავიქცი. იქ ზღვაზე დაკინახე უზარ-მაზარი წელის სვეტი. ეს სვეტი შეერთებული იქთ ღრუბელთან. ასე მეგონა, ცა ჩამონარევას აპირობს და ეს სვეტი კი იმაგრებს მეთქი. სვეტი ღვინის ჩამოსასხმელ ძაბრს ჰქონდა, რომლის განიერი თავი ღრუბლებზე იქთ მიძალავილი, ვიწრო ბოლო კი—ზღვაში ჩამოშეებული.

იმ ადგილას, სადაც სვეტი ზღვას უერთდებოდა, წეალი საშინლათ დუღდა და შეკუჯის ძალიან მხდლა ისროდა. საშინელი სანახავი იქთ ამ ღროს ზღვა. ცა და ქვეებან თითა ქო ჩამოქცევას აპირებდნენ. წელის სვეტი თანხდათან ნაპირისაკენ იწყვდა... ცოტა სანს შემდეგ ნაპირზე გადაჭიდა, აქაც აადინა კორიანტელი და ბოლოს სრულებით გაქრა...

ამ მოვლენას გრიგოლი ჰქონდა. როგორც მეზღვაურების
მითხვეს,—საძინელი რამ ეოფილა მათთვის: ხმირად თურ-
მე გემებს დუბავს. მის წინააღმდეგ აქვთ მომართული გემებ-
სე ზარბაზნები. როცა გაჩნდება ზღვაზე ზემოდ ბრერილი
წელის სკეტი, უთუოდ დაღუპავს გემს, თუ არ ესროლეს ზარ-
ბაზნი და არ გასწევირეს... სტელეოზედაც იცის ასეთი გრი-
გოლი. აქ იგი ბეჭრ სახლს ან გრევს და უზარმაზარ სექტს
ფესვებიანათ ჰგლევს.

ტრ. ინასარიძე.

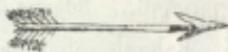

რეპუბლიკა

(უნივერსალური ზელფა ინასარიძის მიერ)

3, ქ

ნაცვალი
სახელი.

?

ნაცვალი
სახელი.

სუ

, 2 "

ნ

, 2 "

ჩ

, 3,

გან

კავშირი

ჩებ

ვისაც
უკრთ არ
ესმის?

,,

მე-11 ქ-ში მოთავსებულ შავადას და ჟებუსის ჭამა:

1 ქორი, — 2 ქოთა რესტავრაცია.

„ნაკადული“-ს ჩადასციაში

და

სარა-პიონერის საზოგადოების წმინდა მაღაზიაში გილია გამოყენ წიგნები:

- 1) ტომის თავდედასავალი, — თხ. მარკ ტვენისა, თარგმ. გრ. ყაფუშიძისა, ფასი 50 კ.
- 2) რას გვიამბობს თახი, — თხ. ივენარიონსისა, თარგმ. გ. ჯაფარიძისა, ფასი 20 კ.
- 3) საყმაწვილო მოთხრობები, — ნინო ნაკაშიძის ფასი . 10 კ.
- 4) სკრუჟი და მარლეი, — საშობაო მოთხრობა, ჩარლზ დიკენსისა, თარგმანი ნინო ნაკაშიძისა, ფასი . 25 კ.
- 5) დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები პ. ქ. ანდრესენისა, ერ. სერ. ტომასონისა, გ. ინსარინისა და რ. კიპლინგისა, ფასი. 30 კ.
- 6) ბავშვობა და სიყრმე. — მოთხრობა ლევ. ტოლსტოისა, თარგმ. ნინო ნაკაშიძისა, ფასი. 60 კ.
- 7) ორი მხატვარი, — თარგმანი ლ. ვეოლიანისა, ფასი . . 15 კ.
- 8) ხამშობლო ბუნების ხარე, დასურათებული საყმაწვილო მოთხრობები, — ივანე ელიაშვილისა, ფასი. 30 კ.
- 9) შობა, მოთხრობა გურიის ცხოვრებიდან, — ნინო ნაკაშიძისა, ფასი. 5 კ.
- 10) ახალგაზრდა მეცნის სიზმარი და დევი — ეგონისტი, ორი მოთხრობა ისეარ უაილდისა, თარგმ. ივ. მაჭავარიანისა, ფასი. 5 კ.
- 11) დათო, — ირ. ევლოშეილისა, დიდების მაძიებელი, თარგმ. ალ. შანშიაშვილისა, ფასი. 5 კ.
- 12) მოთხრობები, — ლავერლეფისა და სხვა უცხო მწერლებისა. 5 კ.
- 13) იგავ-არაქნი, — 125 დასურათებული, პატარა მოთხრობა, აეტორის სურათით, ალ. მირიან შვილისა, ფასი. 75 კ.
- 14) ბიძა თომას ქოხი, — რომანი ბიჩერ-სტოუსი ზანგთა განთვისუფლების დროისა, სურათებითა და ბიოგრაფიით, თარგმანი მ. კლიმიაშვილისა. 1 გ. 25 კ.

1915 წ. მიიღება ხელის მოწერა

ଭାବୁରାତ୍ରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାମାତ୍ରିକିରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ

„ԲԱՐԵՎ ՑԵՅՑ“

ବେଳିପିଲାଙ୍କ ମେନ୍‌ଦାରୀ

კურნალი ნაკადული გამოვა ჩეცულებრივ პროგრამით, საგანგებოდ არცეულ სარეაქციო კომისიის ხელმძღვანელობით.

24 წიგნი „ნაკადულისა“
მცირე წლოვანთაობის.
12 წიგნი „ნაკადულისა“
მოზრდილთაობის.

36 ເສດວະກິບ ນາຄາລາຍລະອຽດ 1-ລັ 330642%

სახურავ 1915 წ. მიეცემა მხოლოდ ორივე გამოცემის შრომულების წევის მოწერლების წიგნი: დასურათებული „ხალხური ზღაპრბი“, — საშემძლელობი შეკრებითი ინსტანციის მიერ.

ଫୁଲୋ ଶ୍ରୀକନ୍ତାଳୀଙ୍କା: ଫିଲୋଗ୍ରାଫ ନାମରେ ପାଇଁ ପରିଚୟ— 5 ମାନ୍. ନାହିଁସାର
ଫିଲୋଟ— 3 ମାନ୍., ପାଲ-ପାଲ୍‌ପ୍ରେସ୍: ମିଶର୍ଜ ଫିଲୋଗ୍ରାଫନାଟାଟ୍ରୋପି 24 ଫିଲୋଟ— 3 ମାନ୍.,
ମିଶର୍ଜଫିଲୋଗ୍ରାଫନାଟ୍ରୋପି 12 ଫିଲୋଟ— 3 ମାନ୍., ଫୁଲୋଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀନାନ୍ଦା ଶ୍ରୀନିଲ୍ଲବ୍ଦା
ନାନ୍ଦିଲ୍ଲ-ନାନ୍ଦିଲ୍ଲାଦାପ.

საზღვაო გარედ: ერთი წლით 7 ა., ნახევარი წლით 4 ა.

ესთხოვთ ხელის მოწყერალებს თუ ეტრინდი „ნაკადული“ ან
მისდინ, ერთი თვის განმავლობაში გვაცნობონ და ორესის გმო-
ცვლა ღრუნველების მიზნით. ერთეულის გმოსაცვლელად — 40 კ.
ჟეიმს დეივის მათ კვადრი გამოიგზავნონ.

କାମିନ୍‌ପାରିଗଲା ଓ ପାଇଲା କଷେତ୍ରକୁ କାହାରେ କାହାରେ ଦେଖିଲା ?